# Lehçe grupları, klan dernekleri ve huiguan

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

## Lehçe haritası

Singapur'un Çinli nüfusu lehçeye, köken bölgesine ve büyük ölçüde mesleğe göre bölünmüştü. Güney Fujianlı Hokkienler ticarete hâkimdi. İthalat ve ihracat işlerinin büyük kısmını onların tüccarları yönetiyordu. Doğu Guangdong'un Chaozhou yöresinden gelen Teochewler ise gambir ve karabiber tarımında ve nehir boyundaki ürün ticaretinde güçlü bir yer tutuyordu. Kantonlu ve Hakka göçmenler çeşitli zanaat ve meslek dallarında ağırlıktaydı. Hainanlılar denizci ve ev hizmetlisi olarak, daha sonra da kahvehane işletmecisi olarak tanınıyordu.[1]

Bu ayrımların ticari bir önemi vardı. Bir tüccar en kolay, kendi lehçesini konuşan, memleketini bilen, aynı tapınağa gidip aynı derneklere üye olan kişilerle anlaşabiliyordu. Bu kişilerin itibarı hakkında daha fazla bilgi edinebiliyor, bir anlaşmazlık çıktığında ortak derneklerinin önderlerine başvurabiliyordu. Bu nedenle lehçe toplulukları, kredinin en serbest dolaştığı birincil güven çevrelerini oluşturuyordu. Lehçe grupları arasında da ticaret yapılıyordu. Ancak bu ticaret aracılara ihtiyaç duyuyor ve daha yüksek riskler taşıyordu.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

## İlk dernekler

Singapur Çinlileri yerleşimin ilk yıllarından itibaren dernekler halinde örgütlendi. Akrabalığa dayanan ilk dernek olan Cho Kah Koon 1819 yılına uzanır. Bunu 1822'de yöresel dernekler izledi: Kantonlu göçmenler Ning Yeung Wui Kuan'ı, Hakka göçmenler de Ying Fo Fui Kun'u kurdu.[2] İki tür dernek birbirinden ayrılabilir. Soy dernekleri aynı ya da birbiriyle akraba soyadlarını taşıyan kişileri bir araya getirirken, yöre dernekleri aynı eyaletten, vilayetten, ilçeden, kasabadan veya köyden gelenleri birleştiriyordu.[3]

Göç arttıkça dernekler de çoğaldı. On dokuzuncu yüzyıl ile 1965 arasında iki yüzü aşkın soy derneği ve 133 yöre derneği kuruldu. Singapur Çin Klan Dernekleri Federasyonu (Singapore Federation of Chinese Clan Associations) 2022'de, 229'u klan derneği olmak üzere 244 üye kuruluşa sahip olduğunu bildirdi.[4] Bu sayı, söz konusu kuruluşların Çin topluluğunun sosyal yaşamında ne kadar merkezi bir yer tuttuğunu gösteriyor. Çoğu sosyal, dinî, hayır amaçlı ve ekonomik işlevleri bir arada yürütüyordu.

## Thian Hock Keng ve Hokkien Huay Kuan

Hokkien topluluğunun en önemli kurumu, Telok Ayer Caddesi'ndeki Thian Hock Keng tapınağıydı. Tapınak, deniz dolgusu kıyı şeridini ileri taşımadan önce denize bakıyordu. Bu alanda 1821 ya da 1822 civarında küçük bir mabet bulunuyordu. Mabet 1839-1842 yılları arasında 30.000 İspanyol doları harcanarak büyük bir tapınak olarak yeniden inşa edildi. En büyük bağışçı, kariyeri IV. Bölüm'de anlatılan Tan Tock Seng'di.[5] Denizciler ve göçmenler burada güvenli bir yolculuk için deniz tanrıçası Mazu'ya şükranlarını sunuyordu. Tapınak 6 Temmuz 1973'te resmî gazetede ulusal anıt olarak ilan edildi.[6]

Hokkien topluluğunun derneği olan Hokkien Huay Kuan, 1840'ta tapınak arazisi içinde kuruldu.[7] Tapınak ile derneğin bu birlikteliği tipikti. Tapınak, tanrıların huzurunda yemin edilebilen, anlaşmazlıkların dinlendiği ve sözleşmelerin resmiyet kazandığı kutsal bir mekân sunuyordu. Dernek ise önderlik, yönetim ve mali kaynak

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

sağlıyordu. Topluluğun önde gelen tüccarları bu iki kurum aracılığıyla üyeler üzerinde otorite kuruyor, aralarındaki anlaşmazlıklarda hakemlik yapıyor ve onları sömürge yönetimi karşısında temsil ediyordu.

## Derneklerin işlevleri

Dernekler, sömürge devletinin hiç yerine getirmediği ya da kötü yerine getirdiği işlevleri üstleniyordu. Memleketten yeni gelenleri karşılıyor, onlara barınak ve iş buluyor, borç para veriyorlardı. Mezarlıkları işletiyor ve cenazeleri düzenliyorlardı. Bu, evlerinden uzakta ölebilecek ve naaşlarının ya da hatıralarının atalarına kavuşmasını isteyen erkekler için büyük önem taşıyordu. Tapınaklar inşa ediyor, bayramlar düzenliyor, daha sonra da okullar kuruyorlardı. Üyeler arasındaki anlaşmazlıkları tahkim yoluyla çözüyorlardı. Bu yol, sömürge mahkemelerinden daha ucuz, daha hızlı ve daha tanıdıktı.[8]

Ekonomik işlevlerin altını çizmek gerekir. Dernekler aynı lehçeyi, aynı yöreyi ve çoğu zaman aynı mesleği paylaşan insanları bir araya getirerek üyeleri hakkındaki bilginin maliyetini düşürüyordu. Yeni gelen birinin güvenilir olup olmadığını öğrenmek isteyen bir tüccar, derneğin önderlerine sorabilirdi. Bu önderler adamın memleketteki ailesini ve Singapur'daki davranışlarını bilirdi. Borcunu ödemeyen ya da ortağını aldatan bir üye, dernekten ihraç edilme, defin haklarını yitirme ve memleketteki köyünde ailesini utanca sokma riskiyle karşı karşıya kalırdı. Böylece dernek aynı anda bir kredi bürosu, bir mahkeme ve bir icra kurumu işlevi görüyordu.

Derneklerin önderleri topluluğun en varlıklı tüccarlarıydı. Önderlikleri ticari konumlarını yansıtıyor ve aynı zamanda bu konumu güçlendiriyordu. Bir derneğe başkanlık eden, bir tapınağı finanse eden ya da bir okula bağışta bulunan tüccar prestij kazanıyordu. Bu prestij de kredi itibarına dönüşüyordu. Tan Tock Seng'in kariyerinde görülen ticari servet ile topluluk önderliği arasındaki örtüşme, Singapur'daki Çin toplumunun yapısına yerleşmişti.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

# Notlar

1. On dokuzuncu yüzyıl Singapur'unda Çin lehçe gruplarının mesleki uzmanlaşması hakkında bkz. Yen Ching-hwang, *A Social History of the Chinese in Singapore and Malaya 1800–1911*, Singapur, Oxford University Press, 1986 ve Kwa Chong Guan ve Kua Bak Lim (ed.), *A General History of the Chinese in Singapore*, Singapur, World Scientific, 2019. Bu örüntü pek çok istisnası olan bir genellemedir. ↩
2. Kua Bak Lim, "Of blood and geography: Clan associations in Singapore", *Culturepaedia* (Singapore Chinese Cultural Centre), 19 Mart 2024: soya dayalı ilk dernek olan Cho Kah Koon 1819'da kurulmuş, bunu 1822'de Ning Yeung Wui Kuan (Kantonlu) ve Ying Fo Fui Kun (Hakka) izlemiştir. ↩
3. Kua Bak Lim, "Of blood and geography", *Culturepaedia*, 19 Mart 2024, soya dayalı ve yöreye dayalı dernekler arasındaki ayrım hakkında. ↩
4. Kua Bak Lim, "Of blood and geography", *Culturepaedia*, 19 Mart 2024: on dokuzuncu yüzyıl ile 1965 arasında 200'ü aşkın soy derneği ve 133 yöre derneği kurulmuştur; Federasyon 2022'de "244 member organisations, including 229 clan associations and 15 associate members" bildirmiştir. ↩
5. Wikipedia, "Thian Hock Keng" (Erişim tarihi: Eylül 2026): başlangıçta 1821-1822 civarında küçük bir mabettir; 1839'dan itibaren yeniden inşa edilmiş ve 1842'de "at a cost of 30,000 Spanish dollars" tamamlanmıştır, en büyük bağışı Tan Tock Seng yapmıştır. ↩
6. Wikipedia, "Thian Hock Keng" (Erişim tarihi: Eylül 2026): gelenler güvenli bir deniz yolculuğu için Mazu'ya şükranlarını sunmuştur; tapınak 6 Temmuz 1973'te resmî gazetede ulusal anıt olarak ilan edilmiştir. ↩
7. Wikipedia, "Thian Hock Keng" (Erişim tarihi: Eylül 2026): Hokkien Huay Kuan 1840'ta "formed within the temple ground of Thian Hock Keng". ↩
8. On dokuzuncu yüzyıl Singapur'unda klan ve yöre derneklerinin göçmenlerin karşılanması, mezarlıklar, tapınaklar, tahkim ve daha sonra okullar dahil işlevleri hakkında bkz. Kua Bak Lim, "Of blood and geography", *Culturepaedia*,

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

19 Mart 2024 ve Yen Ching-hwang, *A Social History of the Chinese in Singapore and Malaya 1800–1911*, 2. bölüm. ↩

## Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.